

РОЗДІЛ 7

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

УДК 343.61: 343.915

БІЙКИ ДІТЕЙ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ЇХНЬОЇ ЖОРСТОКОСТІ

Авадані В.А.,
аспірант кафедри психології та педагогіки
Одеський державний університет внутрішніх справ

Автор у статті розглядає статистичні данні скоєння дітьми бійок з різними наслідками для здоров'я неповнолітніх потерпілих та наголошує на необхідності розробки Комплексної програми з профілактики явищ жорстокості у дитячому середовищі.

За 2012-2013 роки учнями загальноосвітніх навчальних закладів було скоєно 72 бійки. Вікова категорія неповнолітніх потерпілих – від 7 до 17 років.

Ключові слова: бійки, неповнолітні, діти, жорстокість, тілесні ушкодження, насильство, облік в органах внутрішніх справ, кримінальна міліція у справах дітей.

Авадані В.А. / ДРАКИ ДЕТЕЙ КАК РЕЗУЛЬТАТ ИХ ЖЕСТОКОСТИ / Одесский государственный университет внутренних дел, Украина

Автор в статье рассматривает статистические данные совершения детьми драк с разными последствиями для здоровья несовершеннолетних потерпевших и делает акцент на необходимости разработки Комплексной программы по профилактике явлений жестокости в детской среде.

За 2012-2013 года учащимися общеобразовательных учебных заведений было совершено 72 драки. Возрастная категория несовершеннолетних потерпевших – от 7 до 17 лет.

Ключевые слова: драки, несовершеннолетние, дети, жестокость, телесные повреждения, насилие, учёт в органах внутренних дел, криминальная милиция по делам детей.

Avadani V.A. / FIGHTS OF CHILDREN, AS A RESULT OF THEIR CRUELTY / Odessa State University of Internal Affairs, Ukraine

Author of the article examines the statistical data of committing child fights with different consequences for the health of juvenile victims and emphasizes the need for a comprehensive program for the prevention of cruelty phenomena among children.

For 2012-2013 years by a student general educational establishment 72 cases of fights were accomplished. The age-dependent category of minor victims makes from 7 to 17 years. At the feaseance of fights minor persons «unchild's» cruel displays of conduct show up expressly, and not in all cases from the got traumas, a teenager is ready to surroundings and collective, for many of them result of fight, mockeries not so much physical, and how many moral, psychological pain and trauma. But such displays of child's cruelty do not remain unpunished. At once after the feaseance of fights a minor person is subject raising on a vnutrishkol'nyy account and is in an account in subdivisions of criminal militia in matters of children (farther KMDD). Nowise an offender must not remain unpunished, because in future he will not understand the guilt, and will continue to accomplish crime with the unbelievable displays of cruelty.

Different factors influence on the feaseances of acts of cruelty: monogynopaedium, school, surroundings, internet. Frequent employment of parents results in that mainly a child is given to itself, not sparing time studies and the protracted stay in the internet (game with the elements of cruelty, films), influence of «bad companies», results in that a minor person begins to try first, to accomplish cruel acts and carry them from «virtual» in the real world.

For prevention of such displays of child's cruelty permanent co-operation of schools is needed with KMDD for the prophylaxis of cruelty, offences and crimes in schools. Often children, accomplishing any misconducts, do not reflect above those consequences which can happen. In fact a mortal end can come from an elementary blow. Therefore employees of criminal militia in matters of children and execute the basic function, it, foremost prophylaxis of child's cruelty, offences and crimes, the enormous volume of work is conducted, round table in schools with participation different specialists, reading of lectures with different by legal maintenance on different themes.

Key words: fight, minors, children, cruelty, injury, violence, records in the internal affairs, criminal police for Children.

Постановка проблеми. Прояви дитячої жорстокості ми спостерігаємо і в повсякденній буденності. Одним із прикладів є дитяча жорстокість, яка існує в загальноосвітніх навчальних закладах. Цьому сприяють як внутрішньо обумовлені причини (характер, «геномність, тобто ген жорстокості»), так і зовнішньо обумовлені причини – сімейне оточення, шкільне середовище, засоби масової інформації. Важливим фактором є й випадки вчинення насильства в сім'ї як дорослими особами, так і неповнолітніми.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням жорстокості та дитячої жорстокості займалися такі вчені, як: О. Р. Рагінов, В. В. Гончаров, Ю. Б. Можгинський, Л. М. Балабанова, В. В. Гульдман, П. Ю. Костянтинів, А. Гуггенбуль, М. Г. Нечасва, Д. С. Абдулаєва, І. С. Бердишев та ін.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. Нами були проаналізовані випадки скоєння бійок неповнолітніми особами у загальноосвітніх навчальних закладах міста Одеси за 2012-2013 роки та випадки вчинення дітьми насильства в сім'ї.

Метою та завданнями нашої статті є аналіз скоєння дітьми бійок з різними наслідками для здоров'я неповнолітніх потерпілих.

Виклад основного матеріалу дослідження. Всього в 2012 році до органів внутрішніх справ м. Одеси надійшло 34 повідомлення за фактами отримання дітьми тілесних ушкоджень з різними наслідками для здоров'я неповнолітніх потерпілих внаслідок бійок у школах.

За 2012 рік у м. Одесі в загальноосвітніх навчальних закладах відбулось 34 випадки бійок. З них 4 випадки – відносно неповнолітніх дівчат, що складає (11,8%), та 30

випадків – відносно неповнолітніх хлопчиків (88,2%). Усього 30 випадків бійок відносно хлопчиків вчинялись однокласниками, з них 1 випадок – від однолітка з паралельного класу; 1 випадок вчинений дівчиною по відношенню до свого однокласника; 1 випадок вчинений старшокласником; 1 випадок вчинений бабусею однолітка; 4 випадки бійок по відношенню до дівчат вчинялись хлопчиками-однокласниками.

Вікова категорія потерпілих дівчат така: 13 років – 3 дівчинки; 12 років – 1 дівчинка. Вікова категорія потерпілих хлопчиків така: 17 років – 1 хлопчик; 16 років – 6 хлопчиків; 15 років – 3 хлопчика; 14 років – 4 хлопчика; 13 років – 10 хлопчиків; 12 років – 1 хлопчик; 11 років – 2 хлопчика; 10 років – 2 хлопчика; 9 років – 1 хлопчик;

Наслідки тілесних ушкоджень: закрита черепно-мозкова травма, черепно-мозкова травма та струс головного мозку – 11 випадків; закрита черепно-мозкова травма, струс головного мозку та забиття лівої щоки – 1 випадок; садна на тілі – 1 випадок; тупа травма живота – 1 випадок; закрита черепно-мозкова травма, струс головного мозку, перелом носа та парабітальна гематома – 1 випадок; струс головного мозку, забиття носу та верхньої губи – 1 випадок; ситуаційний невроз – 1 випадок; забив носа, садни підочної області, забив лівого колінного суглобу – 1 випадок; забиття обличчя справа – 1 випадок; рвана рана в правому ліктьовому вигині – 1 випадок; забиття голови – 1 випадок; закритий перелом нижньої лівої третини променевої кістки без зсуву – 1 випадок; забиття передньої черевної стінки – 1 випадок; закрита черепно-мозкова травма, струс головного мозку та забиття м'яких тканин голови – 1 випадок; забій грудного відділу хребта – 1 випадок; кровотік області шиї – 1 випадок; забиття грудної клітини – 1 випадок; забита рана тім'яної області голови – 1 випадок; закрита травма органів черевної порожнини – 1 випадок; забій м'яких тканин правої лобно-скроневої області – 1 випадок; перелом кісток носу зі зсувом, гематома носової перегородки – 1 випадок; закрита черепно-мозкова травма, струс головного мозку, забій м'яких тканин голови – 1 випадок; забій м'яких тканин лівого суглобу – 1 випадок; гематома правої орбітальної області – 1 випадок;

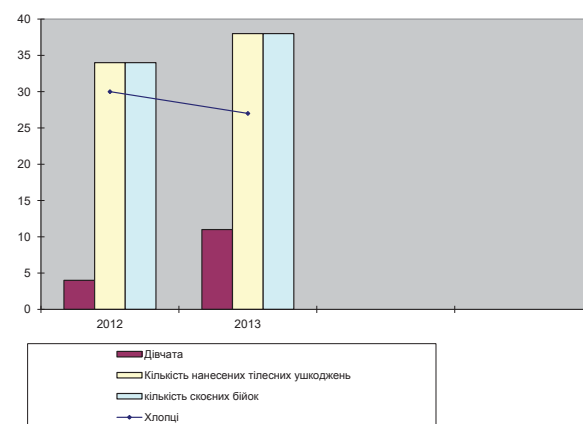
Усього в 2013 році до ОВС м. Одеси надійшло 38 повідомлень за фактами отримання дітьми тілесних ушкоджень із різними наслідками для здоров'я неповнолітніх потерпілих внаслідок бійок у школах.

За 2013 рік в м. Одесі в загальноосвітніх навчальних закладах відбулося 38 бійок із різними наслідками для здоров'я неповнолітніх потерпілих. З них 11 випадків – відносно неповнолітніх дівчат, що складає (28,9%), та 27 випадків – відносно неповнолітніх хлопчиків (71,1%). Усього 27 бійок відносно хлопчиків вчинялись однокласниками, з них 2 випадки – від старшокласника. 11 бійок відносно дівчат вчинялись хлопчиками-однокласниками, та з них 1 випадок – старшокласницею.

Вікова категорія потерпілих дівчат: 15 років – 2 дівчинки; 13 років – 1 дівчинка; 12 років – 2 дівчинки; 11 років – 2 дівчинки; 10 років – 3 дівчинки; 9 років – 1 дівчинка; вікова категорія потерпілих хлопчиків: 16 років – 1 хлопчик; 14 років – 2 хлопчика; 13 років – 4 хлопчика; 12 років – 8 хлопчиків; 11 років – 5 хлопчиків; 10 років – 4 хлопчика; 9 років – 2 хлопчика; 7 років – 1 хлопчик.

Наслідки тілесних ушкоджень: закрита черепно-мозкова травма, черепно-мозкова травма та струс головного мозку – 11 випадків; закрита черепно-мозкова травма, струс головного мозку та забій щелепи – 1 випадок; забита рана правої тім'яної області голови – 2 випадки; ушкодження м'яких тканин обличчя – 1 випадок; закрита черепно-мозкова травма, струс головного мозку та забій м'яких частин потиличної області – 1 випадок; забій м'яких тканин голови та пальців лівої руки – 1 випадок; забій мошонки – 1 випадок; забій м'яких тканин грудного відділу хребта – 1 випадок; забій передньої черевної стін-

ки – 1 випадок; забій голени – 1 випадок; гематоми, забої, садни шиї та передпліччя – 1 випадок; дисторсія шийного відділу – 1 випадок; закрита черепно-мозкова травма, струс головного мозку, гематоми нижнього лівого віка, забиття м'яких тканин носа та правого передпліччя – 1 випадок; гематома правої щоки – 1 випадок; тупа травма черева – 1 випадок; травма лівої половини мошонки – 1 випадок; забив першого пальця правої кисті – 1 випадок; дисторсія шийного відділу хребта – 1 випадок; забиття м'яких тканин скроневої області зліва – 1 випадок; забій грудної клітини – 1 випадок; рублена рана лобної області справа – 1 випадок; тупа травма голови – 1 випадок; забій м'яких тканин грудного відділу хребта – 1 випадок; закрита черепно-мозкова травма, струс головного мозку, забої обличчя та голови – 1 випадок; закрита черепно-мозкова травма, струс головного мозку, забита рана потиличної області, садно спини – 1 випадок; закрита черепно-мозкова травма, забите садно лобної області – 1 випадок; закрита черепно-мозкова травма, струс головного мозку, гематома правої скроневої області – 1 випадок;

І це тільки ті повідомлення, які надходили до ОВС, а скільки фактів скоєння бійок у школах залишаються нерозголошеними. І відбувається це з різних причин: або викладачі жаліють неповнолітніх підопічних, або діти стають на шлях виправлення. Але ж, на нашу думку, обов'язковим повинен залишатися той факт, коли при будь-яких обставинах скоєння бійок школи повинні негайно повідомляти в кримінальну міліцію у справах дітей та взаємодіяти з нею. В кожному загальноосвітньому навчальному закладі у шкільному куточку є телефони довіри працівників КМСД. Ця практика має дуже позитивний успіх. Діти із задоволенням та зацікавленістю телефонують, розповідають про свої проблеми, отримують повчальні консультації як в телефонному режимі, так і під час особистих зустрічей.

Важливим є й те, що, окрім бійок у школах між однолітками з виникненням різних наслідків тілесних ушкоджень, найпоширенішим фактом є вчинення насильства в сім'ї неповнолітніми особами.

Згідно зі ст. 1 Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» «...насильство в сім'ї – це будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю [1]...».

На практиці та у повсякденному житті співробітники кримінальної міліції у справах дітей стикаються з насильством в сім'ї, яке вчиняють неповнолітні по відношенню до своїх родичів та яке носить характер фізичного насильства. У більшості випадків вчиняється фізичне насильство у неблагополучних сім'ях, де виховується неповнолітній, або у сім'ях, де вихованням дітей займаються бабусі та ді-

дусі похилого віку, які не в змозі впоратися з проблемним онуком або онукою.

За 2013 рік в м. Одеса за вчинення насильства в сім'ї на профілактичному обліку в підрозділах КМСД перебувало 9 осіб. На кожного неповнолітнього згідно з наказом МВС України від 19.12.2012 № 1176 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей» [2], заведено обліково-профілактичну справу. Співробітники КМСД уважно спостерігають за поведінкою дітей у різних ситуаціях, разом зі службою у справах дітей, центром зайнятості, центром соціальних служб для сім'ї дітей та молоді, управлінням науки і освіти та дільничними інспекторами міліції проводять роз'яснювальну та профілактичну роботу з неповнолітніми та їхніми родичами. Загальними зусиллями використовують у співпраці з неповнолітніми всі методи та підходи заради того аби дитина знову не стала на шлях вчинення насильства.

За 2013 рік в м. Одеса було зареєстровано в підрозділах КМСД 30 випадків вчинення насильства в сім'ї:

- дорослі по відношенню до дітей – 21 випадок;
- діти по відношенню до дорослих – 9 випадків;

Усі вищевказані категорії осіб перебувають на обліках в органах внутрішніх справ, з ними постійно проводяться профілактичні бесіди та вживаються КМСД та іншими органами виконавчої влади заходи щодо недопущення

проявів та скоєння насильства дорослими особами та неповнолітніми.

Щорічно працівниками кримінальної міліції у справах дітей спільно з іншими підрозділами та органами виконавчої влади здійснюються рейди по неблагополучних сім'ях, де панує жорстокість та насильство, проводяться лекції з неповнолітніми у школах та з їх батьками; різні матеріали та випадки, які відбуваються в цій сфері, висвітлюються в засобах масової інформації; знаходяться тисячі дітей по Україні, які з тих чи інших причин (непорозуміння з батьками) покидали домівки, але ж усі повернуті додому та майже у всіх них багато що змінилося на краще. Та як би не було, які б зміни не відбувалися у державі та законодавстві, як би не перейменовували Кримінальну Міліцію у Справах Дітей, вона завжди буде посідати найголовніше місце в системі ОВС, тому що головна її роль завжди буде залишатись незмінною: це профілактика явищ жорстокості та недопущення скоєння дітьми адміністративних правопорушень та кримінальних злочинів серед дітей України!

Висновки. Отже, аналіз скоєння дітьми бійок з різними наслідками для здоров'я неповнолітніх потерпілих наголошує на проблемі популяризації жорстокості серед дітей. Тому нагальною є проблема розробки та запровадження комплексної Програми профілактики явищ жорстокості у дитячому середовищі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про попередження насильства в сім'ї: Закон України від 15 листопада 2001 року № 2789-III. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/rada/show/2789-14> - Назва з екрану
2. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей: наказ МВС України від 19 грудня 2012 року № 1176. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umdpl.info/index.php?id=1360651764> - Назва з екрану

УДК 343.3/.7: 342.746

ВІДМЕЖУВАННЯ НЕНАЛЕЖНОГО ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ МЕДИЧНИМ АБО ФАРМАЦЕВТИЧНИМ ПРАЦІВНИКОМ (СТ. 140 КК УКРАЇНИ) ВІД НЕНАДАННЯ ДОПОМОГИ ХВОРОМУ (СТ. 139 КК УКРАЇНИ)

Парамонова О.С.,
старший викладач

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

У статті досліджено проблеми відмежування злочину, передбаченого статтею 140 КК України, від кримінально-караного діяння, передбаченого статтею 139 КК України. Встановлюються критерії, за якими варто проводити зазначене розмежування. Висуваються та обґрунтовуються пропозиції, спрямовані на вдосконалення кримінального законодавства про відповідальність за злочинну недбалість медичних працівників.

Ключові слова: суміжні складі злочинів; медичний працівник; ненадання медичної допомоги; неналежне виконання професійних обов'язків.

Парамонова О.С. / ОТГРАНИЧЕНИЕ НЕНАДЛЕЖАЩЕГО ИСПОЛНЕНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ ОБЯЗАННОСТЕЙ МЕДИЦИНСКИМ ИЛИ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИМ РАБОТНИКОМ (СТ. 140 УК УКРАИНЫ) ОТ НЕОКАЗАНИЯ ПОМОЩИ БОЛЬНОМУ (СТ. 139 УК УКРАИНЫ) / Черкасский национальный университет имени Богдана Хмельницкого, Украина

В статье исследованы проблемы отграничения преступления, предусмотренного статьей 140 УК Украины, от уголовно-наказуемого деяния, предусмотренного статьей 139 УК Украины. Устанавливаются критерии, по которым следует проводить указанное разграничение. Выдвигаются и обосновываются предложения, направленные на совершенствование уголовного законодательства об ответственности за преступную халатность медицинских работников.

Ключевые слова: смежные составы преступлений; медицинский работник; неоказание медицинской помощи; ненадлежащее исполнение профессиональных обязанностей.

Paramonova O.S. / DIFFERENTIATION BETWEEN THE PROFESSIONAL MISCONDUCT OF MEDICAL OR PHARMACEUTICAL WORKERS (ARTICLE 140 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE) AND FAILURE TO ASSIST A SICK PERSON (ARTICLE 139 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE) / Cherkasy National University named Bohdan Khmelnytsky, Ukraine

The article deals with the problem of differentiation a crime under Article 140 of the Criminal Code of Ukraine from penal act under Article 139 of the Criminal Code of Ukraine. The author concludes that the offenses are as between contiguity. The differentiative features are the victim, the nature and extent of omission and the form of guilt.

In Article 139 of the Criminal Code a sick person is deemed to be a victim – the person who is in a state that actually threatens his life or health, and in Article 140 of the Criminal Code a victim can be any person who asked for the medical assistance in the hospital – the patient.

The objective side of a failure to assist a sick person constitutes a «pure» omission but improper execution of professional duties can be committed in the form of both «pure» and «mixed» omission.